

impuls

susret mladih autor(ic)a 2022

IMPULS
Zbornik radova

imPULS
Zbornik radova

BIBLIOTEKA ZBORNIČKIH IZDANJA

Nakladnik
Akademija za umjetnost i kulturu
Sveučilišta J. J. Strossmayera u Osijeku

Za nakladnika
Helena Sablić Tomić

Urednica Akademijinih izdanja
Tatjana Ileš

Urednici zbornika
Branko Čegec
Nebojša Lujanović

Oblikovanje knjižnog bloka
Luka Cvenić

Vizualno oblikovanje naslovnice
Ana Sladetić Šabić
Luka Cvenić

Lektura
Nebojša Lujanović

Korektura
Nebojša Lujanović

©2022 Akademija za umjetnost i kulturu u Osijeku
Nijedan dio ove knjige ne smije se umnožavati, fotokopirati ni na bilo koji drugi način reproducirati bez nakladnikova pisanog dopuštenja.

ISBN 978-953-8181-53-5

CIP zapis dostupan je u računalnom katalogu Gradske i sveučilišne knjižnice Osijek pod brojem 150606082.

imPULS

Zbornik radova

Osijek, srpanj 2022.

KAZALO

- 7 Predgovor
- 8 **Gabriela Peranović**
odlazak
moja tajna
krivi su
- 11 **Matea Bartulović**
Otac puta 365
- 14 **Luka Pisačić**
Solipsizam kristalnih patki
- 18 **Ivona Lukić**
Sreća
Ili
Kompromis
- 21 **Tea Babić**
Tu peux vivre mainte
Bez naslova
Aegean Sea
- 24 **Chiara Pumper**
Grah iz zlatne žlice
- 30 **Luka Filipović**
Titan od Zlata
Vrata
- 32 **Lorena Knežević**
Renovacije
- 34 **Gabrijel Perić**
Ono što ostaje

PREDGOVOR

Dragi čitatelji

Pred vama su odabrani tekstovi s **imPULS-a, susreta mladih autor(ica) 2022!**

Riječ je o projektu Akademije za umjetnost i kulturu u Osijeku koja obrazuje i afirmira umjetničke različitog profila. Ovog puta je riječ o onima koji su skloni pisanoj riječi. Projekt je započeo javnim pozivom upućenim mladim ljudima koji se izražavaju u prozi ili poeziji, a nemaju do sada objavljenih radova. Nakon tridesetak pristiglih prijava, tročlani žiri (prof. dr. sc. Helena Sablić Tomić, dekanica Akademije; doc. art. Branko Čegec, doc. dr. sc. Nebojša Lujanović) odabrao je devet najboljih radova koji su prezentirani publici na javnom čitanju 6. 6. 2022. g. Za one koji su propustili događaj, ali i one koji su znatizeljni kako pišu njihovi prijatelji, poznanici, ili jednostavno mladi pisci – tu je elektronska verzija zbornika. Na raspolaganju svim ljubiteljima književnosti.

Iskorištavamo priliku da vas pozovemo na sudjelovanje na idućem imPULSU 2023. godine!

Do tada, čitajte i pišite!

AUKOS

Gabriela Peranović

ODLAZAK

...svojim prstima isprepleo si moje...
pogledima smo prodirali u netaknutu
intimu isijavajući različitost od ostalih...
činio si se tako iskrenim i nježnim poput djeteta...

...ali si jednostavno otišao i odnio sve sa sobom;
riječi, smijeh, osjećaj posebnosti i zaljubljenosti...

...no, možda je to ipak bila samo omamljenost
nemoralnim pićem kojim smo se opijali, a koje mene
zapravo još uvijek čini mamurnom...

MOJA TAJNA

...trenutno nisam ono što želim biti,
dani i godine prolaze, a ja kao da stojim u mjestu
gdje poslušno i pobožno obavljam svoje dužnosti
koje su negdje zapisane, a koje ne znaju što
duša skriva pod bremenom vlastitih očekivanja...

...želim pjevati pred punom dvoranom...
...ljubiti bez razmišljanja, crtati na platnu,
osloboditi se razuma, glumiti u teatru,
probuditi se nacvrckana u kadi, ponekad utišati
savjest, zapravo učiniti nešto za sebe...

...želim sama stvarati svoje zapise, svoj tajni dnevnik
koji bi bio dostupan drugima, kojeg bi mogli
čitati, ali ne i pročitati... koji bi išao od ruke
do ruke i ostavljao neizbrisiv trag...

...ehh daa, to je ono što duboko skrivam,
a neizmjereno želim... zapravo...

OSTAVITI TRAG!

KRIVI SU

...moj si smisao, kritičar,
topao zagrljaj i široka ramena koja me...
nisu branila...

krivim te, ali ti to ne razumiješ...
misliš da je to nešto nevažno i da
će proć, ali ne prolazi... i neće...
jer to što mi nisi znao dati,
stvorilo je ponor koji se širi u meni...

znam da te nisu naučili sanjati,
znam da su ti rezali krila, ali to si
mogao s njima pokopati i ostaviti
u bolnoj prošlosti koju si ne želiš priznati...

najbolji si čovjek kojega znam, nestvarno dobar...
za sve... osim za mene...
misliš da je patrijarhalni odgoj uvijek odgovor
na sva moja misteriozna pitanja koja su ostala
bez odgovora i o kojima još uvijek sanjam
ne znajući kako sam to uspjela naučiti
živeći pored čovjeka koji ne zna
maštati jer su mu to jednom,
meni nepoznati ljudi,
ukrali.

OTAC PUTA 365

Ponedjeljak je ujutro i Dina po običaju glasno silazi spiralnim stepenicama koje vode do hodnika, koji vodi do dnevne sobe, koja vodi do kuhinje. U kuhinji jasan cilj. Prekopati frižider, ne prepuniti šalicu kavom i dovoljno dugo viriti kroz prozor. Sve to prije nego li se spuste i ona bude prisiljena upoznati ga još krmeljavih očiju i neopranih zubi. Šutke se povlači iz kuhinje. Od sobe ju dijele tri koraka kad shvati da mjehur treba pražnjenje. Nevoljko u sobu odlaže suvenire iz kuhinje i ulazi u hodnik koji vodi u kupatilo. U hodniku ga upoznaje. Krmeljavih očiju i neopranih zubi. Tako blizu, a tako daleko. Ovoga tjedna Damir. Arhitekt, rođen u Dubravi, ali godinama živi u centru; 176, 84, smeđe oči i kosa boje tamne čokolade. Pije kavu bez mlijeka, auto ne vozi noću; sramežljiv, ali elokventan. Puši. Isključivo plavi *Chesterfield*. Kada se nasmije, uši mu se pomiču. Tati Damiru. Posramljeno nastavlja misiju kupaonica. Dok se gleda u ogledalo, traži sličnosti s Damirom. Nos, definitivno nos. Između obrva, normalan, s velikim očekivanjima. Sve ispod toga, tobogan. Tobogan s dva paralelna traka. Ne stanu dvije odrasle osobe, ali odrasli se i tako ne igraju na toboganu. Nosnice konkuriraju Učkoj. Desna veća od lijeve. Damir između njih ima madež; ona ne, ali pored ovako zanimljivog nosa to nitko neće primijetiti. Prije je mislila da ima nos tate Marijana, ali to je bilo u trećem tjednu šestog mjeseca njezine jedanaeste godine. Tada je bila suviše mlada da tako detaljno odredi sličnosti i razlike. Uostalom, možda samo mislimo da nam netko slični dok ne upoznamo osobu koja nam je po nekim segmentima sličnija. Sve je stvar percepcije. I ona s jedanaest nije imala nos kakav ima danas. Možda je to tada bio Marijanov nos; malen i prćast. U ovih devet godina, narastao je minimalno devet puta i sada je to nos tate Damira. Sprijeda tobogan, iz žablje perspektive Učka. Oči su neosporno mamine. To potvrde svi. Pjesnik tata Šime sastavio je cijelu zbirku pjesama o maminim očima. U slučaju da ona nije bila kod kuće, a njemu su trebale oči za inspiraciju, Dina je satima sjedila na stolici pored pisaćeg stola i nagovarala oči da slušaju naredbe. Tako da to može biti i njezina zbirka. Zbirka o Dininim plavim očima. Naravno, svjesna je da je nepristojno preuzeti zasluge za nešto što ionako ne pripada tebi. Ako je od

majke mlađa gotovo trideset godina, to znači da je majka gotovo trideset godina više od nje hodala svijetom s tim pjesničkim očima i onda ih kasne rujanske večeri velikodušno posudila Dini. Velika je to odgovornost, posuditi dio sebe nekome. Još veća uzimajući u obzir da je pri tome trebala ostaviti mjesta za posuđene osobine svih očeva koji će proći kroz Dinin život. Zнала je da će joj jednom dobro doći sva ta silna matematika tate Kreše. Mozak joj se pregrijava pod svjetlom kupaonskog zrcala pa svoju genetiku odlazi proučavati u sobu uz sad već ohlađenu kavu. Ne smeta joj hladna kava, na to ju je naučio tata Silvijo. Bez iznimke se tjedan dana budio u 5 i 30, točio tri šalice kave; za Dinu manju jer joj od puno kave može narasti rep, pusti ti priče, i otvorio sve prozore u kuhinji, i ona tri koja imaju domet do kuhinje u boravku. Kava bi se tako provjetravala do nekih 7 i 30, vikendom i duže. Ne bi bilo pristojno samo sići i početi pripremati novu kavu iako te ova velikodušno ohlađena bode u oči sa stola. Tako je govorio tata Hrvoje. Samo u kontekstu promotivnih letaka. Nije pristojno svakodnevno *guglati* vikend akcije ako te na ulaznim vratima čeka letak, fizički. Netko je taj letak morao dizajnirati, tiskati, pakirati, slagati i precizno ga dobaciti na tvoj kućni prag, a ti nemilosrdno posežeš za neotplaćenim *smartphoneom* i, kao, sve ti je na dohvata ruke. Tata Hrvoje svojedobno je radio u jednoj zagrebačkoj tiskari. Kroz njegove je ruke prošlo nebrojeno mnogo primjeraka kulturnih zagrebačkih novina, uvijek se time hvalio. Dobio je otkaz kada su ruke počeli mijenjati za strojeve, a stare radnike za mlađe. Od tada mu je svaki trag tinte na jagodicama dragocjen i svaka stranica zamisli neravno otisnuta. Dina ga se često sjeti dok proučava skripte iz anatomije. Svaka je stranica savršeno ravno otisnuta, mjerila je. Na skriptama je logo kopirnice *Campus*, ali svjesna je da joj je ta informacija beskorisna. Ne vrijedi. Nakon tjedan dana, tata Hrvoje kao da je nestao s lica zemlje, a i svi ostali prije njega. Mama joj kaže da je to zato što ne vjeruje u njih dovoljno, ali Dina itekako vjeruje. Koliko je samo treninga i ispita propustila tragajući za prošlotjednim ocem. Utapala se na gradskim bazenima samo da ju tata Tomislav dođe spasiti, otrčala kilometre oko Bundeka samo da ju tata Vinko prestigne, ukrala moment ljepilo iz trgovine da ju tata Patrik privede, učlanila se u gradsku glazbu i mjesecima glumila da puše u flautu da ju tata Marko nauči. Ništa. Njih jednostavno nema. Otpija gutljaj kave i čak se ni ne namršti kad ju prekinu tri ritmična udarca po vratima. Prošlotjedni tata Miroslav, poštar. Naručila je sedmu po redu masku za mobitel sa *eBaya* i njezin plan

napokon je upalio. Sad kada se ovo ostvarilo možda ima dovoljno vjere da vrati i sve ostale očeve. Uzbudeno prilazi vratima, mišjim koracima, tako ju je naučio Miroslav. Poštare prilično uplaši ako doskakućeš do vrata kao uplašena srna. Polako otvara i ugleda tatu Damira, ovojnjednog. Donio joj je šalicu kave i tost, gotovo crn, baš kakav voli. To je do sada uspio pogoditi jedino kuhar tata Roko. Čudno. Možda se zapravo svi Dinini očevi na kraju spajaju u tog jednog, ovojnjednog. Kao što je tata Miroslav imao smisao za priču tate Gorana, tata Goran izgovarao joj je ime na isti način kao tata Ante, *Diiiiina*, a tata Ante vozio je auto luđački kao tata Bruno. Zahvaljuje na doručku i polagano zatvara vrata; ako previše lupa njima oslabit će pantove pa postoji mogućnost da joj jednoga dana samo tako padnu na glavu. Tako je govorio tata Vjeko, stolar. Upali seriju i uživa u pregorenom tostu. U sobi u kojoj su skupljeni svi njezini očevi. U boji na zidovima, plastičnim prozorima, knjigama na polici, svijećama u kutu i majici u kojoj spava. Velika je to odgovornost. Čuvati sve svoje očeve u sobi od šesnaest kvadrata.

SOLIPSIZAM KRISTALNIH PATKI

Patka 1: beskrajna glad

“Ah, još jedan...”, promrmljao je Azu dok je skupljao nakupine jestive tvari po tlu. Svijet je bio hladan i mračan. Ukoliko bi Azu podigao pogled, primijetio bi ruševine od crnog kamena koje bi se nazirale kroz gustu maglu. No, kako stvari stoje, trenutno je postojala samo tvrda zemljana površina koja je podupirala njegovo tijelo. Što je to tijelo bilo i od čega je napravljeno? Odgovor bi možda i postojao kada bi bilo ikoga da artikulira to pitanje.

“Ooh, veliki komad, to je dobro...”.

“Onaj komadić je malen i nalazi se predaleko; to je loše...”.

Nutrijent po nutrijent, iz fantomske fantazije formirala se fizička forma. Došlo je vrijeme za odmor; ta golema glad i konstantno glodanje dovoljni su da umore i najupornije polukorporalno stvorenje.

Azu je potražio prikladno mjesto da odloži svoje sumorne sive krpe i tešku kamenu masku. Prema toj točki u vremenu i prostoru, to je bila najispravnija odluka; prva faza bila je završena.

Patka 2: anatidaefobija

Probudio me neukrotiv osjećaj jeze: netko me promatra. Ne bih znao reći tko ni odakle, ali nešto definitivno nije bilo u redu.

Izašao sam iz svoga skrovišta da provjerim funkcionira li sve kako treba na improviziranoj farmi one hranjive tvari. Vjetar je puhao snažnije nego inače, što je donekle otežavalo proces kretanja, a zemlja je bila neugodno vlažna. Iako je nesuhost tla sa sobom donosila određeni skup problema, imala je i svoje koristi. Na primjer, moglo se lakše iščitati djelovanje nepoznatih sila koje su se služile tlom kao uporištem. Igrom slučaja, zemlja mi

je tada odlučila otkriti male trokutaste tragove koji su vodili oko moje uzgojene, i očito ukradene, hrane. Vrlo zabrinjavajuće. Također, uz otuđenu supstancu i neprijatno buđenje, uljez mi je odlučio ostaviti još jedan dar: sitne komadiće kristala u neposrednoj blizini svojih trokutastih tragova. Zanimljivo.

Situacija je loša, ali put naprijed je jasan; vrijeme je da podignem ogradu, postavim zamke i naučim se braniti.

Patka 3: obiteljske drame

Cetus je jedno razmaženo derište. Ne proizvodi ama baš nikakve radnje koje bi nam mogle biti od koristi i ne pojavljuje se na zajedničkim objektima, nego radije sve sate svog manjkavog postojanja provodi sjedeći na farmi. Kada ga nitko ne promatra, hrani se našim uzgojenim blagom. Već bih ga se odavno riješio, ali on je jedina opasnost koja drži onog jezivog nametnika na daljini. Otkad sam postavio Cetusa na farmu, mogu daleko mirnije spavati znajući da me nitko više ne uhodi.

S druge strane, Filum je draga duša; pravi mi društvo tijekom hranjenja i obavljanja poslova po utočištu. Jest da nije baš sklona jezičnim riječima, no nas dvoje dijelimo povezanost kakvu Cetus nikada neće razumijeti. Ponekad me uhvati briga da će je ukrasti i pobjeći s njom. Srećom, ni jedno ni drugo nisu pretjerano nadareni u umijeću pomicanja kroz prostor.

Uostalom, ovdje je sigurno, a mi smo ipak obitelj.

Patka 4: pusta lovina

Konačno je stigao veliki dan! Vrijeme je da se uputimo u mračnu vanjštinu u potrazi za znanjem i znamenitim podacima. Priča se da u ovim krajevima postoji čudesni i čarobni Naur, biće koje bi mi moglo podariti čast čitavog tijela i uma i usavršiti moje postojanje. Možda ću konačno dobiti i vlastiti svijet! Ovaj gnjusni krajolik i beskrajna tmina poslužili su svojoj svrsi, no sad ih valja nadići.

Naravno, bilo bi krajnje nepristojno susresti velikog Naura praznih ruku i ne pridonijeti mu kakav dar. Stoga sam pripremio spremnik pun

svakojakih supstanci za ishranu, a vodim sa sobom i Cetusa, koji će poslužiti kao prikladna, iako ponešto oskudna, žrtva. Dok nas nema, Filum će paziti na utočište i farmu.

Sve izgleda spremno; dakle, krenimo!

Patka 5: kristalni Naur

Eno ga, u daljini... miče se...

Ne znam koliko je moja potraga trajala, ali spremnik koji je bio namijenjen kao dar gotovo je posve prazan. Nisam imao izbora, morao sam preživjeti. Kakve li katastrofe! U ovoj situaciji mogu se samo moliti da će preostali predmeti biti zadovoljavajući i da nećemo biti previše kažnjeni. U svakom slučaju, sada je prekasno za odustajanje. Objekt naše potrage sjaji i blješti na horizontu poput najjasnije zvijezde. Djeluje kao da je napravljen od upravo onakvih kristala kakvih se u tragovima može pronaći na zemlji moje farme. Ah, farma... dom... ne, ne! Ovo nije vrijeme za mlohove misli. Cilj možda jest i dalje daleko, ali barem ga vidimo. Vidimo ga. Tamo je.

Približavamo se. Približava se i on!

Je li možda primijetio moj potencijal? Jedino što mi je znano je da se udaljenost među nama smanjuje i to je dovoljno.

Gotovo je pred nama, već se razabiru detalji. Ipak, nešto ovdje djeluje sumnjivo.

Biće je malo; doista, daleko je manje nego što sam očekivao, a za sobom u zemlji ostavlja male trokutaste tragove. Panika. Kakva je sad ovo obmana?! No, uistinu, osjećam obećano prisustvo znamenitog znanja i moći manifestacije mističnog Naura.

Nudi mi ga, kao da je već moje.

5=6

Eksperiment je, u određenom smislu, završio uspješno; Azu postoji. Također, Azu je sada kristalna patka. Na svakoj plohi njegova briljantna perija, reflektira se čitava patka s jednako briljantnim perijem, čije plohe reflektiraju još patki, i tako u nedogled. Nema sumnje: sada je jedan od nas,

jedan od šest, a upravo u tome i leži naš problem. Na koliko se god dijelova podijelimo, i dalje dijelimo jednu svijest. Svijest koja je jedina stvar koja doista postoji. Svijest koja zamišlja šest patki, koje zamišljaju bezbroj patki, koje su, i dalje, jedno.

Ivona Lukić

SREĆA

Budi sa mnom
Još samo ovaj put
Još samo ovu noć
Da se sjetimo svega
Da plačemo do jutra
Pokloni mi
Još samo ovu noć,
Jer
Sutra neće postojati.

ILI

Jedina
Jesi li još uvijek tu?
Držiš li se bez nas?
Čuvaš li naše uspomene?
Htio bih ti reći
Da te možda nisam volio
Ili možda ti nisi mene?
Da je bar tako
Bilo bi nam lakše
Gdje si jedina?
Dođi
Možda ću te ovog puta voljeti.
Ili voljeti još više.

KOMPROMIS

Na korak sam od tebe
A dalje nego ikad
Ja dobro znam
da mi nismo mi
Mi smo led
Otopit će nas tuga.
Biraj svoje riječi
Prije nego što se slome na nama
Jer, ovo nije ljubav
I mi
Loš smo kompromis.

Tea Babić

TU PEUX VIVRE MAINTÉ

Sada možeš živjeti
sada možeš slaviti
život bez mene
u svoj njegovoj punini.

Nemoj me se sjećati
nemoj me ni spominjati
živi bez mene
u svojoj mutnoj jasnoći.

Budi sve što si htio:
boem, glumac, ljubavnik.
Kreni dalje kao:
pisac, slikar, prevratnik.

Dodir moj zaboravi
pogled nek' ti izblijedi
glas da mi utihne
a miris... da ti ostane.

BEZ NASLOVA

Svoju energiju mi podaj
svoje riječi u moje umotaj
dušu kroz dušu mi daj
sve vidim kroz tvoj treptaj.
ako pitaju je li kraj
kaži da ne znaš je li znaš
šetaj mi bosa kroz san
makar ti korak bio hladan.
nokte kroz kožu provuci
makar se čuli jauci
samo...
najljepšu vibru obuci.

AEGEAN SEA

Ostala je u meni
duboko, duboko u meni
kao podsjetnik da ti nisam bila dovoljna.

Kao budilica koja zvoni bez prestanka
dok ja tako žarko želim spavati
bez buđenja
bez ometanja.

Nekada jednostavno stane
zaboravi me probuditi
smješkam se u snu.

A nekada je toliko glasna
toliko glasna da ju čak ni ti ne možeš ugasiti.
Ti koji možeš sve.

GRAH IZ ZLATNE ŽLICE

Srijeda je dan za grah i rebarca. Pod rebarca se, pritom, misli isključivo na moja.

Posegnem za nedovršenom limenkom i natjeram se pojesti još koju žlicu ljigave tekućine.

Po toj bi se logici, doduše, svaki dan mogao smatrati danom za grah i rebarca, pomislim. To bi zapravo bilo poboljšanje. Inače je svaki dan jednostavno dan za grah.

Ne dajem si puno vremena da još razmišljam o današnjem obroku prije no što otvorim prozor da s kuke na zidu dohvatim košulju. Vruć zrak iz tvornice preko puta ima miris citrusa i toliko je jak da mi prži nosnice. Kihnem.

Barem više ne osjetim grah.

Košulja se na ispušnim parama lijepo izglučala. To je jedna od rijetkih prednosti sobe s pogledom na dimnjake tvornice deterđženta. Izgleda gotovo novo. I miris je dobar, konačno su natrag vratili staru recepturu pa više ne udišem miris lavande. Umjesto toga, skučenom prostorijom širi se kiselska aroma limuna. *Da, definitivno poboljšanje.*

Navlačim košulju, grabim torbu. Zagundam. Lijevi rub uskoro će ponovno trebati zakrpati, inače će stvari ponovno početi ispadati van. Otpuhnem, pa uhvatim vlastiti odraz u slomljenome zrcalu na vratima.

Udah, izdah... Rastegnem lice u osmijeh. Onaj malo podrugljiv, sa strane, s jednom obrvom podignutom. Smišljam što si reći. Ugrizem se za usnu, malo nagnem lice u stranu. Pravim se da govorim publici. *Daj da ti odam tajnu...*

„Staro? Misliš na torbu?“ Pogledam se, hinim iznenađenje. „Ma znam, je, živi užas, ali to mi je obiteljsko naslijeđe. Pripadalo mi je pradjedu, znaš onom o kojem sam ti pričao, bio je ratni veteran... molim, vidi se po torbi, haha, e ta ti je dobra....“ Natjeram se na kratak smijeh. *Ne predugo, nije*

to toliko zabavno, ali vrijedno je tvog vremena... Osmijeha nestade. Dobro je. Priča drži vodu.

Prije izlaska na ruku stavljam i sat.

Pritom se ponovno osmjehnem svom licu u zrcalu. Ovaj put... nadmeni-je. *Bradu gore. Samouvjereno. Ne pokazuj zube. Opušteno, ne agresivno. Tako.*

„Unikatan. Naručen neki dan, iz Švicarske...“, zategnem remen, pa u rupicu provučem žicu kako bi ostao na mjestu. „Da, malo je neobičan. Pokušavam podržati tog...“ *Dovraga.* Primam remen i na brzinu omotavam žicu oko slomljenog dijela kopče, proklinjem kineske tvornice i radim bolji vez, zatežem, povlačim... „novog umjetnika“. Još jedan blještavi osmijeh. Ovaj put blago otvorenih usta. *Smiješno ti je.* Prodaj to pod priču.

Mahnem rukom prema gore, zadovoljan što je ovaj put sat ostao na mjestu. „Tek se probija na scenu. Nije baš vješt, ali... ima potencijala“, sliježem ramenima. Ignoriram komad žice koji mi se zabija u zapešće.

Blago raskuštravam kosu na izlasku. Tek dovoljno da sakrijem koliko je neuredna. Češalj mi je pukao još pred dva tjedna. *Tako.* Ne neuredno, malo... zločesto. Izazovno. Još se jednom ogledavam.

Opipavam torbu. Kemijska i gumica, Bog zna čije i otkuda, čak imam i dvije bilježnice. „A kome i treba više?“, pitam koketno svoj iskrivljeni odraz. „*Too cool for school*, ne?“

Na to se, na kraju, cijela šarada i svodi. Privatni fakultet Sv. Mihael stoljećima je najprestižnija ustanova u državi, ako ne i šire. Ne možeš biti bilo tko da bi upao unutra.

I ne možeš biti bilo tko da bi unutra i ostao.

Zagladim kosu, pa sam sebi namignem na izlasku. Za sobom, kao i obično, ne zaključavam vrata.

Za takvo što prvo bih trebao imati vrata.

“Felipe!“

Pričekam trenutak prije no što podignem pogled. *Ne izgledaj očajno.* Puštam ih da čekaju da im posvetim pozornost.

„Felipe! Halo, zemlja ovdje!“ *Pusti ih da priđu k tebi.*

Dva para potpetica kucka negdje iza mene, a slijedi ih, nešto sporije, par novih kožnatih čizama. Jedan par štikli ubrza, pa zastane koji korak na mojoj lijevoj strani. Drugi par, zajedno s čizmama, uspori i... *Još ne.*

Pričekam još pola sekunde prije no što mi, *konačno*, iza leđa dopre miris kave. „Halo, ljepoto?“ Amelija se trudi zvučati zavodljivo. Umjesto toga zvuči poput pokvarene kosilice. Glas joj je promukao od silnih cigareta. „Što je, opet izgubljen u mislima?“

U trenu namjestim osmijeh broj 3, *zavodnik*. „U mislima o tebi, srce“, zapredem, a onaj par drugi potpetica uzbuđeno zaciči.

Plavušica zahihoće kao da sam upravo izvalio najbolju foru na svijetu, a njezine ruke posesivno mi se omotavaju oko ramena. Ne propustim primijetiti kako je pogledom prostrijelila prijateljicu prije no što mi je glavu zarila u vrat. Na tren se ukočim prije no što je privlačim prema naprijed. „Hej, dušo.“

Napudrani nosić blago joj se nabire dok me pogledava ispod poluspuštenih trepavica. „Opet taj parfem?“

„Znaš da mi je to najdraži“, osmjehnem se. *Onako kako smo vježbali*. Blago dignem obrvu. „Iako priznajem da je sobarica sinoć vjerojatno malo pretjerala.“ *Tužno lice, tužno...* Uzdahnem. „Jadnica, godine... Što ćeš.“

Sobarica, ma da ne bi.

Amelija se malo opusti, kad onaj par čizama nezadovoljno frkne nosom. „Zakaj već nisi otpustio tu babu? Sam’ problemi s njom, čovječe! Sad ovo, onda ona fora od prije par mjeseci di ti je dala da nosiš poderanu čarapu...“

Koju, hvala na pitanju, nosim i sad.

„Hvala na savjetu, Doriane“, prekinem ga, sliježući ramenima. „Već sam ti rekao, baka Felicija radi u mojoj obitelji godinama, čuvala mi je mamu kad je bila mala. Nemam je srca otpustiti.“ Stanka. Pogled u pod. *Malo se sramiš.* „Ona mi je poput člana obitelji.“

Dorian otpuhne. Potpetice uz njega lupnu i zaskviče. „Ja, onak’, mislim da je to totalno slatko. Ma mislim, ti si totalna *dušica...*“ Gabrijela, koja se oko njegove ruke ovila poput kakve ružičaste koale, tu riječ izgovori uzbuđeno plješčući rukama, a ja se trudim zgađenu grimasu što prije pretvoriti u simpatičan osmijeh. Dorian napravi korak naprijed, pa je uz kiseli smijeh poljubi u obraz.

„Nego, čuj, *dušice*...“ Iskoristi priliku da mi se obrati kad se ona konačno privije uz njega. „A kad ćemo mi vidjet' tu tvoju gajbu? Stalno pričaš o njoj, a nikak' da nas pozoveš k sebi.“

Prokletnik. Dam si vremena da mi osmijeh postane zagonetan, nagnem glavu blago u stranu i napola sklapam oči. Čvršće primam Ameliju prije no što, naizgled nezadovoljno, cokćem jezikom.

„A gle, ono...“, započinjem, pritom u glavi slažući uvjerljivu priču. „...znaš da mi je stari često odsutan...“

...otkad je umro prije šesnaest godina.

„...pa ne voli da dovodim ljude doma.“

On frkne. Oblize usne, pa ruku na djevojčinu struku pomakne mrvicu niže. „Baš zato bi i trebali doć'. Mislim, pričaš o tim vrtovima limuna i genijalnoj sauni, i očekuješ da se ne pojavimo? Ma daj, stari ti ni ne mora znat'!“

„Ne želim mu išta skrivati, ok? Znam da zvuči glupo, ali ono, on je dosta jak na povjerenju i to...“

„Zakaj mu onda ne kažeš? Kaj imaš skrivat'?“

„Pa rek'o sam ti, ne voli...“

„Ma sranje!“ Dorian izgubi živce. „Stari, zadnjih dvije godine pilim te kad ćemo moć' doć', i ti svaki put kažeš nešto drugo! Em' je tatica na putu, em' preuređujete sjeverno krilo... a nitko od nas ni ne zna gdje to živiš! Nemrem te čak nać' ni na Instagramu!“

Progutam. „Već sam ti rekao da imam svoje razloge za to.“ Naravno da nemam Instagram. Nemam ni mobitel. Tko si to još može priuštititi?

„Ma kakve razloge?!“ Dorian je sad već potpuno uzrujan. Progutam knedlu. Blag miris znoja probija se kroz aromu limuna, pa se suptilno odmičem od Amelije i stajem iza nje. „Znaš kaj?“, on sikće. Sklapam oči. *Molim te, molim te...* „Meni se sve više čini da si ti neki...“

„Is'se, Dori, daj ga pusti!“ Amelija se čvršće postavlja ispred mene. Rukama prima moje podlaktice, i moje ruke omata oko sebe.

„Vjerojatno se samo ne želi praviti važan“, značajno podigne obrvu, „kao neki“. Zanjíše kosom dok okreće glavu prema meni. Miriše na kavu i ušćerene trešnje.

Ovaj put ona glavu naginje o stranu dok svoje usne približava mojima. Prede dok joj prsti lutaju po mojoj ruci. „Meni misterija baš paše.“

Osmjehnem se, polako, ali ne i samouvjeren. *Malo ranjivo*, tako. *Otvoreno*. „A meni baš pašeš *ti*“, odvratim. Usne nam se na tren okrznu prije no što ih približim njenom uhu. „Hvala ti, srce“, šapćem. „Vratit ću ti za ovo.“

Ona se zahihoće, trepćući mnogo više puta no što je to prirodno potrebno. „Ma dobro, pa samo kažem...“ Dorian sad gundā, tražeći potporu od Gabrijele. Primijetim kako više nije stisnuta uz njega. Ponovno vrteći potpeticom, sada se igra namatajući pramen kose. Pogled joj je naduren, razočaran.

Dorian zakoluta očima, ali pruža ruku da je privije uza se. Škicne prema meni, pročisti grlo. Počeše se po zatiljku. Ponovi postupak nekoliko puta. „Ok, dobro!“ Pogleda me, pa odvrati pogled. „Sorry, stari. Fakat nisko, znam... Ajde, častim te kavom ovaj vikend. Da vratim uslugu za prošli tjedan.“ Još jednom zakašlje. „Hvala za vino, usput. Nisam mislio da ćeš se sjetit’.“

Progutam. Kupio sam, zapravo, najjeftiniju bocu.

Gabrijele, udovoljena, ponovno zaskviči. „I to s još prilijepljenom *etiketom*, novu berbu, pa to je kupljeno u onoj vinariji koju najviše voliš!“

Zapravo, etiketa je ukradena iz njihovog smeća. *Još jedna informacija koju ne moraju znati.*

Kimnem glavom, brade spuštene na Amelijinu kosu. Pravim se da razmišljam o nečem drugom osim o obećanoj kavi.

On se nakašlje. „Smo ok?“

Slegnem ramenima, a onda ga, što se polakše mogu natjerati, zabljesnem najnovijim uvježbanim polusmješkom. (*Zvat ću ga „Jej, kava!!!“, odlučim.*) „Ok smo.“

On se nasmiješi, pa me lupne po ramenima. „Aj’, vidimo se kasnije.“

Kratko poljubim Ameliju prije no što svo troje odšecu dalje. Pričekam da odmaknu, pa se brzim korakom uputim prema školskom zahodu. Školski sapun nema neki miris, ali poslužiti će da eliminira znoj.

Dok ispirem lice i vrat, *mogao bih uzeti malo ovog da se okupam ako bude kišilo preko vikenda*, razmišljam o svemu rečenom. *Dorian je posumnjao...*

Fokusiram se na zrcalo. *Udahni. Izdahni. Udahni.* Gledam se i dišem sve dok mi se disanje posve ne umiri. Uzimam par trenutaka, izravnavam lice u staru masku. Fokusiram se na sadašnjost, na ovaj tren.

Ovdje nisi Filip, podsjetim se. *Ovdje si Felipe. Netko si i nešto dok god ne prođeš kroz ona vrata.*

Lice koje me promatra iz čistog zrcala izgleda mi kao maska. Nema tog izraza koji može sakriti tko si zapravo, govori. Sklapam oči.

Ma tko sam ja to zapravo?

Felipeovo lice samouvjerenost je, čisto, no sad izgleda krhkije no slomljeni odraz u mojoj sobi.

Počeli su sumnjati, sikeće. Grizem se za jezik i otvaram oči. *Znaju da si prevarant.*

Udaram šakom o staklo. Raspadam se, a bol u zglobovima ponovno me čini cijelim. Vraća me u sadašnjost.

Ne još.

Dišem.

Stišćem šaku.

Još imam vremena. Još me nisu otkrili.

Opasnost je prošla.

Vlastiti me odraz, slomljen, osuđuje. *Za sad, kaže. Koliko dugo?*

Odmičem pogled.

Pitam se koliko ću odraza morati slomiti da bih ispod njih oslobodio sebe.

Luka Filipović

TITAN OD ZLATA

Na vrhu brda stoji On. Tijelo od zlata, duša od hrđe. Postao je titan zamrznut u pokretu. Stoji iznad zelenila brda i plavetnila mora. Stoji na vrhu planine, krovu civilizacije, ali ju nikada neće nadići. Stoji i nadgleda živote koje je mogao imati. Stoji i sjeća se majke, oca, prijatelja, ljubavi koje je ostavio za novi oblik, oblik iznad zemlje, ali ispod ljudi. I tako će stajati zauvijek. U svom neprocjenjivom izgledu, raskošan i sjajan, trunuti će iznutra u hladnoći ništavila. Gledati, sjećati, misliti, dok ne postane kip, spomen onima koji misle da mogu dotaknuti sunce.

VRATA

Godine sam proveo uljepšavajući vrata
Okvir tamne smreke, kvaka krute smole
Do njih vodi stepenište bjelokosti, stotinu komada
U svakom ugraviran zeleni žad

Vrata vrijedna visočanstva, a iza njih ništavilo
Dug pogled dolje, dug pogled gore
Dubina gubi smisao kad dubine nema
Ničeg se ne bojim, al se bojim Ničega

Nastavit ću uljepšavati vrata
Još koji mali detalj, ili fontana od mramora
Ako ne mislim, ne čujem i ne vidim
Možda Ničega neće biti

RENOVACIJE

Ljudi slomljena srca vječito nešto rastavljaju, razbijaju, šarafaju, sastavljaju, kombiniraju. Valjda je to posljedica nemogućnosti bivanja sa sobom. Pokušaj popunjavanja praznine koja je odjednom sve što ih okružuje.

Goga već osam godina, koliko je prošlo od Miškovog sprovoda, renovira stan u Savskoj. Renovacije su počele još dok je bio živ i zdrav, ali uvijek se nekako imalo vremena za sve. Nije im se žurilo pa su išli dio po dio. Zajedno su razbijali dio zida koji sad krasi bijeli štok, kao barijera između spavaće i dnevne sobe. Skuhala je kavu, zapalila cigaretu i započela monolog o svemu što još treba napraviti. Dnevna soba više neće biti tamo gdje sjedi, u planu joj je i preseljenje kuhinje i razmještaj kupatila. San joj je imati široki tuš, kliznu stijenu i pločice umjesto laminata. Kako je godinu ranije Zagreb pogodio potres, statičari su provjeravali svaki objekt koji je bio prijavljen za provjeru. Za Gogin stan ustanovljeno je da bi zgrada mogla uleći bude li se nešto betoniralo ili popločavalo.

Cigaretu trese svaki put u drugu pepeljaru ustajući iz fotelje i donoseći šećere u vrećicama iz kafića. Na svakoj velikim slovima piše 'hamper'. Pepeljare su na svakom koraku, one etažirane što se zavrte kad im se stisne pipak u sredini. Kraj je kolovoza, najgoreg mjeseca svake božje godine; vani je toplo, vruće, sparno. Na stropu dnevne sobe okačen je umalo gigantski indigo ventilator. Ne vrti se. Otvoreni su prozori koji gledaju na glavnu cestu. Na njima stoje razne biljke, spremne za slobodan pad u slučaju još jednog potresa, jer, iako je stan u prizemlju, rešetki trenutno nema. I one su dio renovacije.

Na scenu sjećanja stupa njezin unuk Patrik, tad dijete od šest sedam godina, kako sjedi na travnjaku pred bolnicom i plače. Goga mu prilazi i govori da će ga uvesti u bolnicu da vidi djeda, samo nek mu ubere cvijet. Ubrao je par - nije spomenula kojih točno - pa ga je uvela u Miškinu sobu bez obzira na zabranu doktora. Zbog čega je točno Miško u tom trenutku ležao u bolnici, nije sasvim razjašnjeno. Mučio ga je i povišen šećer i upala prostate i rak na plućima. Goga pali još jednu cigaretu i skreće na priču o prozorima; o tome kako je htjela nove PVC prozore, majstor je izbio dva

stara, utaknuo nove i slomio nogu pa su ostala tri prozora još uvijek na čekanju.

Deveti je dan na stolu pored kreveta stajalo Patrikovo cvijeće ukradeno s livade pred bolnicom kad se slomilo Gogino srce. Činilo se da sve ide na bolje, podne je prošlo i počeli su pregovori o davanju inzulina. Kako Miško ne bi ostao u bolnici, Goga se ponudila da polaže ispit za davanje inzulina koji se inače daje samo u bolnici. Nije joj bilo lako, pamtiti sve procedure i korake za uspješno liječenje dugogodišnjeg životnog suputnika. Nije bilo lako ni doktoru koji je preuzeo odgovornost za taj postupak, znajući da možda i nije baš sasvim legalno. U jedan poslijepodne trebala je primiti otpusno pismo i potvrdu o položenom ispitu.

“Idem položiti taj ispit, petnaest-dvadeset minuta traje.”

“Dobro draga.”

Izašla je, zatvorili su vrata za njom i više nije mogla unutra. Goga nije ni do vrata stigla kad je Miško umro, što nije znala kroz cijelo trajanje ispita. Nijedna latica s cvijeća na stolu navodno nije u tih devet dana pala. Potvrda stoji u fasciklu skupa s osmrtnicom, negdje među silnim kutijama koje traže svoje mjesto u kaosu zvanom Gogin stan u Savskoj.

ONO ŠTO OSTAJE

I.

Sjedili smo na klupi ispod prozora njezine sobe studentskog doma. Bila je noć. Kraj jednog i početak drugog dana. Kako simbolično. Ona je bila tiha, a kada sam ju pogledao samo je jedna suza krenula niz njezin lijepi obraz. Lagani jecaj. Srce mi se steglo. Uzela je moju ruku i krenula dodirivati moj dlan svojim. Kao da me želi osjetiti što je više moguće na neki zastrašujući i meni bolan način. Osjetio sam da sam nešto u njoj pokrenuo. Nešto protiv čega se ne želi i vjerojatno još ne može boriti. Privila se uza me. Osjetio sam njezinu toplinu. Imala je unutrašnju vatru. Neizmjerena tuga koja joj je raspalila tijelo. Znao sam da fizički nitko nije umro, ali se oko nas osjećao težak zrak. Predznak kraja našeg odnosa kakav je do tada postojao. Poljubila me. Baš poput bolesnog čovjeka koji prije smrti naglo živne. Kao da me netko udario kamenom po licu. Krv mi je nekontrolirano kolala tijelom. Uzvratilo sam nebrojenim poljupcima. Usne su mi bile slane i mokre. Jednom riječju: suzne. Nije se odupirala nakon duge hladnoće prema meni. Približio sam svoje lice njenom i gledao oči koje se tope poput svijeće.

Pogled voska uzvratilo mi je i upitao: „Imaš li maramicu?“

„Imam“, rekao sam.

Otvorio sam svoju torbu i dao joj žuti paketić papirnatih maramica. Uzela je jednu. Nisam mogao gledati kako maramicom prekriva svoje lice u potrebi da ispuše nos začepljen nemogućnošću toga da mi kaže što ju muči. Maramica je postala zid, koprena između nas. Odvojili smo se. Sada i fizički. Srećom, nije dugo trajalo i vratili smo se prethodnom zagrljaju koji je možda bio jači nego onaj prije. Siguran sam da je.

„Oprosti“, rekla mi je, „nisam htjela da me vidiš kako plačem“.

„U redu je“, odgovorio sam.

Nastupilo je razdoblje nespokojne tišine.

„Hoćeš li mi napokon reći o čemu se radi? Što želiš?“, upitao sam pomalo očajno jer nisam više mogao izdržati neizvjesnost.

„Ne znam“, rekla je kroz ostatke suza.

„Kako da ti pomognem ako ne znaš? Ne mogu se boriti protiv fantomskih neprijatelja koji možda niti ne postoje.“

Ponovno razdoblje tišine uz povremeno pogledavanje.

„Znaš“, započela je, „naši se svjetonazori razilaze: ti se raduješ životu i vjernik si. Da, veliki si vjernik“, bila je prisiljena ponovno zaključiti jer sam se nasmijao.

Zaista me nasmijala ovakvom izjavom kao da ona živi iz puke slučajnosti potpuno slučajno dopuštajući pri tome životu da ju baca iz jedne krajnosti u drugu.

„A ti nisi vjernica? Ne raduješ se životu?“, upitao sam potpuno direktno tražeći što konkretniji odgovor.

Ništa mi nije odgovorila, samo je odmahнула glavom. Ponovno je negativna. Siva energija ponora koja se na trenutke čupa van, a na trenutke tone dublje od vlastitog dna.

„Želiš li me ili ne?“, nastavio sam bez obzira na njezin odgovor.

„Ovo zvuči kao da me pitaš hoću li se udati za tebe“, odgovorila je blago rečeno iznenađeno.

Ponovno se javio strah od vezanja.

„Kažeš da me razumiješ, ali me uopće ne razumiješ“, dodala je.

Nevjerojatno koliko joj se oči mogu sjajiti. Možda je to i do svjetla automobila koji je posve neočekivano ušao na parkirno mjesto odmah do nas. Nije me bilo briga.

„Što ti to znači?“, išao sam na sve ili ništa.

„Znaš ti dobro što to znači“, rekla je donekle odlučno.

Prva odluka nakon dugog vremena. Ostao sam zatečen nekoliko trenuta. Prava vječnost. Sada ja nisam znao što da kažem. Ipak sam skupio hrabrosti.

„Znači, to je to?“, upitao sam ne vjerujući da sam to izgovorio.

„Da, tako je najbolje za oboje“, zaključila je i spustila pogled naizgled tražeći zamišljene bijele miševе po podu. Ja sam ih vidio.

„Jesi li sigurna?“, upitao sam, iako sam duboko u sebi znao odgovor.

„Da“, rekla je i ispustila novu suzu: bila je kristalna, gotovo nalik nebrušenom dijamantu. Njezina srž.

Sada sam ja zašutio. Sjedili smo nepomično, poput kamenih kipova, ni sam ne znam koliko. Zgrčeni zagrljaj. Onaj Judin mogao je biti sličan.

„Nemoj misliti da si budala“, ispustila je kroz jecaj, „zaista je nešto bilo, ali sada kao da sam se probudila iz nekog sna. Molim te, nemoj biti tužan.“

Ništa nisam rekao. Gledao sam u daljinu. Pokušavao sam vidjeti sebe s druge strane ceste. Nisam uspio. Ujednačenim sam pokretima trljao gornju usnu o donju. Dobro poznati tik. Ponekad se ubaci i jezik. Razbije monotoniju.

„Jesi li dobro?“, upitala me vidno zabrinuta.

Sada se brine. Smrznuto sam se okrenuo prema njoj, iako se ona tresla od hladnoće. Vatra mi je postala pepeo. Samo sam joj slegnuo ramenima. Zaista nisam znao. Iznutra sam bio prazan. Kao da je netko ugasio svjetlo, a nije mi zaželio laku noć. Stresao sam se. Možda je sad bilo zbog hladnoće.

„Ne bih htjela da se više ne vidimo. Lijepo mi je s tobom. Hoćemo li se vidjeti ponekad? Ne smeta ti? Zašto šutiš? Što me tako gledaš?“, postavljala je pitanje za pitanjem.

Kako je sad odjednom postala pričljiva? Baš kao da se riješila tereta koji je sada, gle čuda, meni u krilu. Odgovornost je teška stvar. Jako teška. Meni se više nije razgovaralo.

„A što da ti kažem? Ne znam. Nisam vjerojatno ni svjestan toga što se događa. Treba vremena“, rekao sam.

Upao sam u neku vrstu procijepa između dimenzija. Ruke i noge su mi treperile. Srce nisam osjećao.

„Hoćemo li kući? Hladno je i kasno“, rekla je kao da se želi pomiriti sa mnom nakon podulje svađe, iako se nismo posvađali; samo se nismo razumjeli.

Istina, kasno je za puno toga. Cinične misli. Javljaju se u pravi čas.

„Može“, odgovorio sam hladno.

Nije bilo namjerno, izašlo mi je. Ustali smo se i krenuli prema bankomatu koji je bio pored glavnih vrata studentskog doma. Isplatili smo račun. Barem naizgled. Nismo u minusu. Nula je dobra: nudi pozitivan rast. Kako racionalno razmišljam. Samo se branim. Uvijek to radim. Pogledala me u oči, držala za ruke i poljubila posljednji put, a u onoj milisekundi kada je htjela završiti poljubac, ja sam ga produžio. Neka ga zapamti. Morao sam to učiniti zbog sebe kao što je i ona morala otići. Morala je. Zbog sebe. Nije bila spremna. Htio sam joj pružiti sve što je mogla zamisliti. Nekada to nije dovoljno; nekada ljubav nije dovoljna. Naši nas principi i navike koče poput bogova prema kojima osjećamo strahopoštovanje. Okrenuo sam se i otišao. Kao i ona. Lagao bih kad bih rekao da se nisam okretao unazad. Jesam. Više puta. Morao sam. Zbog sebe.

II.

Vrativši se kući, dobio sam dvije nove poruke. Ona. Brine se. Zanima ju kako sam i jesam li došao kući. A što misli? Da sam se otišao opijati? Možda misli da smo svi mi muškarci isti. Ja pak ne mislim da su sve žene iste. Svaka je posebna i kompleksna na svoj način. Pametnome dosta.

Naše dopisivanje potrajalo je još nekoliko dana, iako je razmak između poruka bivao sve veći. Vremenska je rupa postajala sve veća i dublja sve dok jednom nije prošlo točno pet dana otkako smo razmijenili makar i običan pozdrav. Gledao sam tu prazninu našeg razgovora iznad kojeg je pisalo njezino ime. Ime je znak, pomislio sam. Otrovnii bršljan. Nasmijao sam se. Sam sebi. Sam u sebi. Nitko ne bi shvatio. Metafora imena hermetički zatvorena u mom moždanom deblu. Ne bi mi se ni dalo objašnjavati. Nema smisla. Bjelina naše obostrane šutnje rekla je sve.

Svaka priča ima svoj kraj bila ona dobra ili loša. Nema razlike. Razlikuje se jedino naše sjećanje iste. Emocionalni filter kroz koji ju provučemo određuje naš odnos spram onoga što se dogodilo; spram one priče u kojoj smo mi bili glavni akteri.

Ljubav nije mrtva sve dok se rađa novi dan ispunjen zrakama sunca. Budimo sunce svijetu. Ništa nije moćnije od ljubavi i dobrote. Nikada ni ne će biti. Zlo je zakinuto za ljepotu. Pokažimo mu kako se to radi. Život

prve ljubavi nije ništa drugo nego to: život prve. Ako postoji prva, bit će i druga, treća, stota, milijunta, i tako u beskraj. Prvo označava početak u bezdanu mogućnosti. Ljubav ih otvara i daje. Otvorena je za sve i svakoga. Besplatna je i čista. Obnovljiva. Kružna. Vječna. Samo hrabro dalje. Ljubav nije mrtva i nikada ne će biti. Garantiram svojim životom. Najbolja oklada. Dobitna kombinacija. Ljubav nije mrtva kao ni život; ne ovaj sadašnji već onaj vječni.

